

„Vendéget látni, vendégnek lenni”

27. alkalommal találkoztak a helyismereti könyvtárosok

talán könyvtár kooperál a Tourinform irodákkal is egy-egy program kiajánlásánál. Vannak idegenforgalmi célpontként is funkcionáló in-

tézmények, tagintézmények. Garamvölgyi László, az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár főigazgató-helyettese egy 2025-ben indított audio guide szolgáltatást mutatott be, amely új formában teszi hozzáférhetővé az épület történeti tereit, történeti és művészettörténeti háttérinformációkkal segítik, hogy a látogatók önállóan fedezhessék fel az könyvtárpalota impozáns helyiségeit. De megemlíthetjük a nyári időszakban a nyaralók pihenését szolgáló

strandkönyvtárakat vagy a turisztikai tartalomszolgáltatás élénkítése céljából szerveződő könyvtári tanácskozásokat. Friss hírként ide sorolhatunk egy tihanyi kezdeményezést is. Az Énidő Specialty Cafe létrehozta a Balaton első mini könyvtárát: a vendégek a kávé vagy tea mellé egy-egy könyvet is kölcsönözhetnek. Számítalan lehetőség, kezdeményezés, amelyek a könyvtárak és az idegenforgalom kapcsolatát prezentálják.

A vendégeket Lócser Edit könyvtárigazgató és dr. Kovács Miklós alpolgármester köszöntötte, aki 23 éven keresztül volt a SIOTOUR munkatársa és többek között turizmusért felelős szakállamtitkárként is tevékenykedett. Az MKE két tagszervezete nevében pedig Takácsné Bubnó Katalin és Szalainé Bodor Edit üdvözölte az érklődöket.

Elsőként dr. Rehák Géza PhD történész és Schleicher Vera PhD főosztályvezető (Gyűjteményi Főosztály, Néprajzi Múzeum, Budapest) tartott előadást a balatoni turizmus kialakulásáról, történetéről, a térség turisztikai célú hasznosításáról a Kádár-korszakban és a dualizmus időszakában. Juhász Zoltán, a Békés Megyei Könyvtár igazgatója olyan kezdemé-

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti Könyvtárosok Szervezete 2026. július 22-24. között 27. alkalommal rendezte meg szakmai találkozóját, idén Siófokon, együttműködve a MKE Bibliográfiai Szekciójával és a Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet, Könyvtár és Kálmán Imre Emlékházzal. Az 1994 óta rendszeresen megszervezett konferencia célja, hogy egy-egy, a helyismereti könyvtárosok munkáját is befolyásoló aktualitásra reflektáljon. Tavaly az intézményekhez kerülő hagyatékok kerültek fókuszba, míg idén a szervezők arra keresték a választ, hogy a könyvtárak milyen szerepet töltenek be a helyi és nemzeti kulturális örökség megőrzésében és prezentálásában, miként vesznek részt a turisztikai „termékek” kialakításában. Az előadások betekintést nyújtottak a szolgáltatások szakmai és technikai hátterébe is, különös tekintettel a saját erőforrásokra épülő fejlesztési és tartalomkészítési folyamatokra.

Az országos konferenciák kulcskérdése az is, hogy sikerül-e megtalálni a megfelelő témát – amely a rendezvény helyszínéhez kapcsolódik – és ehhez a megfelelő előadók, illetve a választott tematika felkelti-e a szakmabeliek érklődését. Az idei találkozóra 31 településről közel 100 kolléga érkezett.

A könyvtárak honlapjait és közösségi felületeit böngészve igazolható a téma aktualitása: szinte minden intézménynél találunk olyan „szolgáltatással”, amely kapcsolódik az idegenforgalomhoz. A várostörténeti vagy temetői séták gyakran megtalálhatóak a repertoárban, de szám-

Idén a szervezők arra keresték a választ, hogy a könyvtárak milyen szerepet töltenek be a helyi és nemzeti kulturális örökség megőrzésében és prezentálásában, miként vesznek részt a turisztikai „termékek” kialakításában

A Kájel-Csipkeház gyűjteményének megtekintése a Balatonrendréi Közösségi Házban

Fotó: MKEHKSZ

nyezésekre hívta fel a figyelmet, amelyek a meglévő könyvtárhasználók mellett a potenciális látogatók, valamint az ideiglenesen a településen tartózkodók érdeklődését is felkelthetik. A Törő Balázs néprajzkutató, muzeológus (Laczkó Dezső Múzeum, Veszprém) által ismertetett projekt (Formákon túl) jól példázta, hogyan válhat egy kis ötletből komplett program. Az elmondottak ráirányították a figyelmet arra is, hogy a rohamosan eltűnő hatvanas-hetvenes évekbeli nyaralókkultúra feltárása, gyűjtése és dokumentálása fontos feladata a néprajzi muzeológiának. Utolsó előadóként Turay Zoltán helyismereti könyvtáros (Bródy Sándor Könyvtár, Eger) az idegenforgalom nyomtatott kiadványairól, az útikönyvek nemzetközi és hazai megjelenéséről, térhódításáról beszélt 1945-ig. Végül átadásra került a Kertész Gyula Emlékérem, amelyet idén Trencsényi Katalin, a debreceni egyetem könyvtárosa érdemelt ki. Az első nap naplementés hajózással zárult.

Mivel a szakmai találkozó célja az is, hogy a résztvevők megismerkedjenek a településnek és környékének természeti és épített örökségével, a társaság a középső napon a Szántódpusztai majorságba és a Balatonendrédai Községi Házba látogatott – a házigazdák kreativitásának köszönhetően – kivonattal. Ez utóbbiban a Kájel-Csipkeház kézműves termékeit és a csipkeverés fortélyait mutatták be a helyiek. Siófokra visszatérve a könyvtárhoz tartozó víztorony helyismereti tárlatait és a Kálmán Imre Emlékházat tekintették meg a résztvevők vezetéssel. A csapatépítés erősítése érdekében az estét a vendéglátó várossal kapcsolatos kvíz zárta.

Az utolsó nap reggelén lehetőség volt a házigazda könyvtár tereinek bejárására, majd az éves konferenciák „sémáját” követve a helyi előadók, előadások következtek. Elsőként Hangodi László történész-főmuzeológus (Wass Albert Könyvtár és Múzeum, Tapolca) ismertette a múzeum helyismereti közszolgáltatási kínálatában szereplő Városismereti séták programot, majd Varga István könyvtáros, helytörténeti kutató (Fonyódi Művelődési Központ, Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény, Fonyód) Bata Lőrinc fonyódi könyvtáros hagyatékáról tartott prezentációt, aki az 1950-es évek közepétől gyűjtötte a helyi és balatoni témájú plakátokat. A legjobb

Együtt a csapat. Látogatás a Szántódpusztai majorságban

darabokat a résztvevők kiállítás formájában is megnézheték. Gréczi Emőke szociológus, tudományos titkár (Budapesti Történeti Múzeum), főszerkesztő (Múzeum-Café) arra a kérdésre kereste a választ, hogy a városi séták egyre gazdagabb kínálata mellett milyen további eszközökkel és forrásokból rajzolható meg a térség kulturális topográfiája, míg Bognár Zoltán történész, helytörténész a turizmustörténeti forrásokat mutatta be siófoki példán keresztül. Utolsóként dr. Sirató Ildikó színház- és irodalomtörténész, tudományos kutató (Országos Széchényi Könyvtár) villantotta fel a Balaton körüli színjátszás történetének legfontosabb állomásait.

A konferencia zárásaként átadásra került a szervezet unikális kódexe a 2027. évi helyszínnek, a Jászberényi Város Könyvtárnak. A speciális dokumentum lapjaira évről-évre Szalai Katalin oklevélíró, grafikus rajzolja be a házigazda település nevezetességeit.

A 2026. évi szakmai találkozón egy új kezdeményezés is debütált: a három nap folyamán képeslap- és kártyanaptárborze zajlott. A könyvtárak helyismereti gyűjteményeinek felajánlott, de gyűjtőkörükön

kívül eső dokumentumokból mindenki válogathatott és megmenthette a megyéhez kötődő kincseket. A cserebere mellett a házigazda intézmény várta a balatoni üdülések és az egykori vállalati üdülők fényképeit, a város díszpolgára, Varga Imre szobrainak fotóit, valamint mindhárom napon működött a fotópont, ahol balatoni háttér előtt, különböző ruhákat felöltve lehetett fényképezkedni. A konferencia zárásaként a 80. évfordulóját ünneplő könyvtár munkatársai saját készítésű tortákkal lepték meg a résztvevőket.

A találkozó előadásai rögzítésre kerültek, visszanezethetők a HKSZ és a házigazda könyvtár közösségi felületein, valamint ősszel e-konferenciakötet formájában is megjelennek.

Köszönjük a siófoki könyvtár munkatársainak a konferencia zökkenésmentes lebonyolítását, a helyi előadók felkutatását, a tartalmas, igazi balatoni szabadidős programokat, a minden igényt kielégítő vendéglátást. Jövőre irány Jászberény! Várunk mindenkit szeretettel!

A konferencia résztvevőinek köszöntése